

Læringsverkstedet

ÅRSPLAN 2019-2020

Læringsverkstedet
Vatnekrossen barnehage

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2018, § 1 Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og dannelse skal ses i sammenheng.

Formål med barnehagens årsplan

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen.

Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser.

Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet.

Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Innhold

Velkommen til Læringsverkstedet Vatnekrossen barnehage	4
Barnehagen vår.....	4
Visjon.....	4
Våre verdier.....	5
Barnehagens formål og innhold	5
Læringsverkstedets pedagogiske konsept	7
Lekende læring, samspill og mestring	7
Læringsverkstedets satsningsområde	8
Barnehagens satsningsområde 2019- 2020	8
Barns medvirkning	8
Samarbeid mellom barnehage og foreldre.....	9
Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer.....	9
Overganger.....	10
Vår pedagogiske virksomhet	11
Våre arbeidsmåter	12
Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema	14
Et godt måltid	16
Tilrettelegging.....	17
Bakgrunnsdokumenter	17

Velkommen til Læringsverkstedet Vatnekrossen barnehage

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. Hver dag har vi hjerte for at hvert enkelt barn skal bli den beste utgaven av seg selv.

Barnehagen vår

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside:

<https://laringsverkstedet.no>

[Læringsverkstedet Vatnekrossen](#)

Vatnekrossen Barnehage åpnet i august 2006. Barnehagen ble etablert og eid av Rise & Sæbbe Barnehager AS frem til Læringsverkstedet overtok i juni 2018. Barnehagen ligger på Hana.

Barnehagen har seks avdelinger. Alle avdelingene i barnehagen har fått navn etter lokale høyder på Hana og Vatne; Apalhaugen, Lilletoppen, Skjeraberget, Storetoppen, Ulvanuten og Varden.

Barneantall og alder vil variere fra år til år.

Vatnekrossen Barnehage bruker Howard Gardner sine teorier om mangesidig intelligens (MI) som en grunnleggende tanke og arbeidsmetode. MI-teorien tar utgangspunkt i at alle mennesker har åtte ulike intelligenser / klokskaper, og at vi er kloke på ulike måter. Denne arbeidsmetoden ser hele mennesket med fokus på de sterke sidene til hver enkelt, og at vi kan bruke den enkeltes sterke sider for å styrke hele mennesket. Barna og de voksne i barnehagen skal få utfordringer og muligheter til å utvikle seg i en positiv retning. Ved å tenke at vi er forskjellige og har våre unike talenter, sterke og mindre sterke sider, vil denne teorien hjelpe oss til å gi et mangfoldig og godt barnehagetilbud. Alle kan!

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2018, § 1 Formål).

Visjon

Vi ser på barna som verdens viktigste verdier og det mest verdifulle vi har. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

«VI FÅR VERDENS VIKTIGSTE VERDIER TIL Å VOKSE»

I våre barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at barna skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati.

Våre verdier

Vi skal være «**Leken og ambisiøs**». Vi byr på oss selv og har det moro. Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vi skal være «**Raus og tydelig**». Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn. Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og å sikre at barna får ta del i og medvirke i fellesskap, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Disse er:

- **Demokrati.**
- **Mangfold og gjensidig respekt.**
- **Likestilling og likeverd.**
- **Bærekraftig utvikling.**
- **Livsmestring og helse**

Vatnekrossen er en barnehage der alle drar i samme retning, og alle er godt kjent med målet for virksomheten. Derfor har barnehagens verdigrunnlag stor betydning for oss både i det daglige arbeidet vårt og i utviklings- og planleggingsarbeidet vårt. Verdiene jobber vi målrettet med, og det er viktig for oss at alle ansatte kjenner disse godt og vet hva de betyr for oss. Arbeidet med verdiene våre skal ligge til grunn for det arbeidet som blir gjort i barnehagen og sikrer at vi ivaretar forutsetninger i Rammeplanen.

Gjennom periodeplaner er det skissert hva barna skal få erfaringer med innenfor de ulike klokkapene / fagområdene den kommende perioden, noe som skal sikre både progresjon og variasjon. Barnehagen har stort fokus på å være selvklok og menneskeklok i alle hverdagssituasjoner, både strukturerte og ustrukturerte.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering (Barnehageloven, 2018,).

Læringsverkstedets pedagogikk er vår fortolkning av innholdet i rammeplanen og ivaretar rammeplanens føringer. Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse.

Omsorg og lek, læring og danning

Barn erfarer og lærer i alt de gjør av lek og aktiviteter, både egeninitiert og planlagte voksenstyrte aktiviteter. I våre barnehager legger vi vekt på at barna skal få brukt hele seg og oppleve gleden ved mestring. Barn er forskjellige og lærer på ulike måter. Vi legger til rette for allsidig læring hvor barna

får bruke hele seg med kropp og sanseapparat. Vårt motto er «La ikke barna være passive mottakere, men aktive deltakere».

Barn skal oppleve at de blir ivaretatt på en omsorgsfull og varm måte. De skal møtes av nysgjerrige, rause og engasjerte voksne som viser at de bryr seg. Omsorg har en egenverdi og er nært knyttet til trygghet, nærhet, oppdragelse og helse og preger hele barnehagedagen i Vatnekrossen Barnehage.

Lek er barnas hovedaktivitet hvor de kan få bygge vennskap, avkoble, «miste seg selv» og skape en verden med fantasi og kreativitet. Lekeutviklingen har progresjon gjennom barnehagelivet og alle stadiene i lekeutviklingen er viktige. Lek er opplevelser med mulighet for læring, og vi skal leke for lekens skyld. Gjennom leken utvikler barn sosiale ferdigheter, empati og selvfølelse. Lek er glede, humor og energi.

Læring er å være nysgjerrig og arbeide variert med klokskapene. Læring skjer i møte med nye erfaringer og er grunnlag for å endre atferd, og grunnlag for danning. Vi kan alle lære av hverandre, i alle situasjoner. Vi har lært når vi tar i bruk kunnskaper og erfaringer, og når forståelse oppnås.

Trygghet, motivasjon, engasjement og mulighet for å bruke alle sansene er forutsetning for læring. Barna skal få erfare «learning by doing, thinking and reflecting». Læring skaper mestringfølelse, bedre selvtillit og selvbylde. Vi skal gi barn erfaringer med bruk av ulike hjelpemiddel og at det kan være nyttig i en læreprosess. Vi er aldri utlært.

Vennskap og fellesskap

Barna i Vatnekrossen Barnehage skal få erfaring med å være del av en gruppe, og å forholde seg til de normer og regler som gjelder. Gjennom å bli utsatt for voksne som er oppriktig nysgjerrige, får barna medvirke og ha innflytelse i hverdagen sin. Vi skal skape et inkluderende fellesskap der vi heier på hverandre og tror på at alle kan bidra til noe positivt for seg selv og andre. Vi skal vise oppriktig interesse for andre og være nysgjerrig. Barn får erfare ulike familiekonstellasjoner, ulike kultur og religioner og ulike måter å leve på. Når vi er nysgjerrige på andre, bidrar det til større forståelse og økt kunnskap. Dette er viktig for å forebygge fremmedhat, utestenging og mobbing.

Kommunikasjon og språk

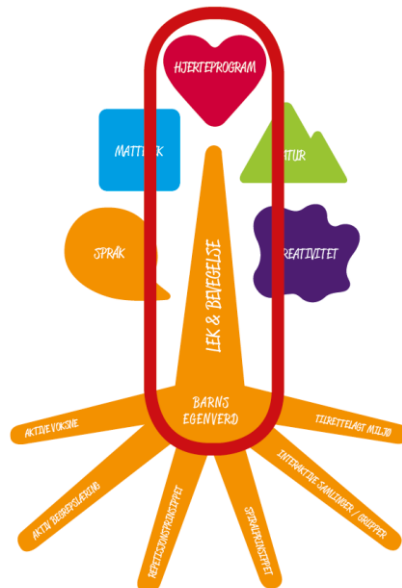
Arbeidet med språkutviklingen inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter. Gjennom arbeid med ordklok skal barna få erfaring med alle utviklingsnivå innen kommunikasjon, språk og tekst, og vi tilrettelegger for det enkelte barn her og nå. Barna skal få erfaring med språk både som et verktøy for å kommunisere ønsker og behov, og at språk kan brukes som lek og humor.

Alle barn skal oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte lek-, aktivitets- og læringsmuligheter.

Læringsverkstedets pedagogiske konsept

Den norske barnehagetradisjonen bygger på et helhetlig læringssyn. Læringsverkstedet har utviklet et pedagogisk konsept som ivaretar dette perspektivet. Med **Hjerteprogrammet** og **Lekende læring, samspill og mestring**, ivaretar vi barnehagens samfunnsmandat (Lov om barnehager, 2018) og rammeplanens føringer for barnehagens innhold og oppgaver. Omsorg og lek, læring og danning er svært viktige elementer i grunnlaget for Læringsverkstedets pedagogikk.

Barns egenverd er kjernen i vårt pedagogiske konsept og sentralt i alt vårt arbeid. Hvert enkelt barn er kompetent og har iboende ressurser som skal få komme til uttrykk og utvikles i barnehagen. Barns egen nysgjerrighet og undring legger grunnlaget for livslang læring. Barn skal støttes og oppmuntres til å uttrykke seg, bli synlig og ha rom for medvirkning. For oss handler det om å gi barn rom, i både i fysisk og psykisk forstand, for å uttrykke seg sammen med andre. Hvert enkelt barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått av anerkjennende, tydelige og ansvarsfulle voksne.

Lekende læring, samspill og mestring

Lekende læring, samspill og mestring

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreg er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg og stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre erfaringer på egne læringsarenaer. Barnehagen skal gi rom for barns ulike perspektiver og opplevelsesverdener.

Vi skal planlegge, tilrettelegge, velge metode for det vi tror er gode læringssituasjoner, og det er ikke hinder for å følge barnas spor. Vi skal være «på» slik at vi kan være voksne som stadig gir barna mulighet til å lære nye ting og bygge videre på det de allerede kan. (Proksimale utviklingszone). Vi skal gi barna mulighet til å erverve seg varierte kunnskaper og erfaringer. Vi skal dele egne erfaringer med barna og gi dem mulighet til det samme. Vi skal søke å tilrettelegge slik at alle får bidra. Vi skal gi barna inntrykk som igjen kan komme til uttrykk på ulike vis.

Vi skal være engasjerte voksne som gir tid og rom for lek både inn og ute. Vi skal gjennom lek bygge relasjoner og skape samhold. Vi vet at lek er en viktig arena for læring, og vi er voksne som er aktive i

lek og som har kunnskap /erfaring med lek og dermed kan styre, tilrettelegge, veilede eller la barn fortelle leken på egenhånd ut fra behovet. Vi skal gjennom leken få kunnskaper om barn og vise dem leken som et sted for utfoldelse og å være fri. Vi skal vise at leken gir gode opplevelser og at lek gir glede og energi.

Lek kan gi voksne gode kunnskaper om hva barna tenker, er opptatt av og hva de har erfart. Gjennom lek kan vi fordype oss i tema, lære nye ting, prøve nye ideer og det kan være en kulturutvekslingsarena for barn og voksne. Vi kan ved å være gode på lek identifisere uheldig lek og samspillsmønstre og bruke denne kunnskapen til forebygge mobbing og ekskludering. Leken brukes til relasjonsbygging og kan bidra til å skape trygghet for barn.

Læringsverkstedets satsningsområde

Relasjonskompetanse: Barns trivsel er den voksnes ansvar, og gode relasjoner er avgjørende i dette samspillet. Vi tror på at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Det bidrar til å skape et inkluderende leke- og læringsmiljø.

Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom ansatte og barn er særlig viktig for barns trygghet og utvikling. Å utvikle gode sosiale ferdigheter, empati og vennskap i barndommen er viktig for å kunne utvikle et godt selvbilde. Gode relasjoner vil igjen få betydning for trivsel, utvikling og læring.

Barnehagens satsingsområde 2019- 2020

Som en del av implementeringsprosessen mot Læringsverkstedet er vår satsning dette barnehageåret visjon, verdier og kulturindikatorer, samt arbeidet med innholdet i ny rammeplan.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jmf. Barnehageloven §3 og §3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1

Barnas medvirkning sikres når personalet i Vatnekrossen Barnehage gjør sine valg ut fra barnehagens verdigrunnlag og MI. De omgis da med et personal som bryr seg, er nysgjerrige og vet at alle kan. Vi arbeider med å følge barnas interesser, undring og innspill. Temaer som avdelingene arbeider med er i stor grad preget av innspill som kommer fra barna. Barnehagen får informasjon om barnas interesser gjennom foreldre, eller det som vi oppdager i lek og samspill med barna.

Lek er barnas viktigste aktivitet og skal prege dagene i barnehagen. Gjennom lek er vennskap, inkludering og likeverd sentrale verdier som vi jobber med. Gjennom leken får barna erfaringer med å være menneskeklok og selvklok, om hvordan vi best kan møte andre, hvordan vi kan heie på hverandre og hvordan samarbeid og det å være raus kan bidra til en berikelse og utvidelse av leken. Barn lærer av å gjøre, og gjennom leken får de erfaring med å bruke seg selv og å gjøre.

Barna er med på å forme sin egen perm som vi kaller Min bok hvor barnets utvikling og opplevelse i forhold til de ulike klokskapene blir dokumentert.

I Læringsverkstedet har vi en intern handlingsplan mot mobbing.

Samarbeid mellom barnehage og foreldre

Vi skal sammen skape en sosial læringsarena som setter gode spor er vårt løfte til foreldrene. Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.

Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen.

Foreldrenes medvirkning i barnehagens innhold og planer

Formelt sikres foreldre / foresatte medvirkning i barnehagens samarbeidsutvalg. I tillegg er det viktig for oss å være lydhøre overfor tilbakemeldinger fra foreldre. Vi oppfordrer derfor foreldre til å ta kontakt med oss dersom det er noe de tenker på, lurer på eller har spørsmål om. Vi har foreldremøte hver september der SU blir presentert og vi gir foreldre mulighet til å stille til valg. På dette foreldremøte legges det frem saker hvor foreldrerådet kan få komme med innspill og spørsmål.

Foreldre skal få informasjon om vår pedagogiske profil og hvordan vi jobber med MI. Vi oppfordrer foreldre til å komme med tilbakemeldinger og til å spørre oss hvorfor vi gjør som vi gjør. Det skal være nok og riktig informasjon tilgjengelig på MyKid.

Den daglige dialogen i levering- og hentesituasjonen er en god mulighet for å skape et godt samarbeid og å dele viktig informasjon om barnet.

Alle foreldre / foresatte har minimum en foreldresamtale i løpet av året. Disse samtaler tar utgangspunkt i klokskapene, og inneholder en tilbakemelding om barnet styrker og læringspotensial, og videre arbeid i barnehagen og hjemme blir nedskrevet. I tillegg til dette har vi foreldresamtaler i forbindelse med oppstart og bytte av avdeling. Foreldre kan, og blir oppfordret til å ta kontakt dersom de har behov for en samtale utover den dialogen vi har i hente- og leveringssituasjon.

Barnehagen og avdelingene har flere arrangement i løpet av et år som foreldre kan delta på, og invitasjon til dette kommer i god tid i forkant. Foreldre inviteres og oppfordres til å delta i fellessamlinger, og spesielt dersom deres barns avdeling har ansvar for fellessamlingen.

Overganger

Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en god start, både i forhold utvikling av trygghet og tilhørighet. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelord i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehagetiden.

Ny i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid, slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn.

Alle nye foreldre/foresatte blir invitert til et foreldremøte i starten av juni. Her får foreldre/foresatte informasjon om blant annet avdelingen og barnehagen, MyKid, tidspunkt for fremmøte / tilvenning, primærkontakt og hvem som jobber på avdelingen. Vi forteller litt om hva foreldre kan forvente seg i tilvenningsperioden, at tilvenningsperioden varierer for de ulike barna og at vi må tilpasse tilvenning til det enkelte barn.

Det legges opp til 3-5 dager tilvenning med foreldre. Dette kan variere fra barn til barn, da barn er forskjellige og har ulike behov. Det viktigste den første tiden er at barnet og primærkontakten får bli litt kjent, og at barnet får gjøre seg kjent på avdelingen. Barn får bruke den tiden det trenger på tilknytningsprosessen og vi tilpasser dagene i barnehagen i forhold til dette.

Alle foreldre skal få tilbud om en oppstartsamtale i etterkant av tilvenningsperioden. Samtalen skal handle om barnets tilvenningsperiode i barnehagen, både fra foreldres og personalets perspektiv. Oppstartsamtalen gir et godt utgangspunkt for videre foreldresamarbeid, og for avklaring av forventninger fra og til foreldre og barnehage.

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

I Læringsverkstedet vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn, og personalet når barnet bytter barnegruppe.

I mai og juni får barna først besøk på sin nåværende avdeling av primærkontakt på den nye avdelingen, og deretter går barnet på besøk på ny avdeling sammen med andre barn som også skal begynne på avdelingen. Barna får brev fra avdelingen i forkant av besøk med bilder fra avdelingen og bilder av de voksne som jobber der. De bytter avdeling rundt nytt barnehageår. Den dagen de skal begynne på ny avdeling blir de levert på den gamle avdelingen og spiser frokost her. Etter frokost pakker de sammen alle tingene og barnet blir da fulgt opp til nye avdeling av en voksen det kjenner godt. Vi har gode erfaringer med denne måten å ha tilvenning til ny avdeling på.

Fra barnehage til skole

For våre «skolestartere» har vi en intensjon om å gjøre det siste året i barnehagen litt spesielt. De skal oppleve den avsluttende tiden i barnehagen som spennende, utfordrende og en tid hvor iveren etter å erobre nye kunnskaper skyter fart (Veilederen fra eldst til yngst, 2009).

Det siste året i barnehagen skal barna gjennom førskolegruppen få erfaringer med å bli utfordret både på det menneskelige og fysiske. Barna skal få oppleve ulike tur, i tillegg til erfaringer med mer strukturerte aktiviteter knyttet til tall, bokstaver og oppgaver. Tilbakemeldinger fra skolene i nærområdet er at det å lytte til og følge instruksjoner, rekke opp hånden, prate i gruppen og å kunne innordne seg rammene for en arbeidsøkt, er viktig kompetanse som gjør overgangen til skolehverdagen lettere for barna. Samhold og vennskap i gruppen er viktig og kan skape en trygghet på seg selv og seg selv sammen med andre som er meget verdifull i fortsettelse når de forlater barnehagen. Vi tenker at vi skal både forberede barn på skolehverdag og på resten av livet, samtidig som det vi gjør skal berike og være verdifullt for barna akkurat nå!

Barnehagen har nært samarbeid med nærskole som barna får besøke våren før de begynner på skolen. I tillegg har vi overføringssamtaler med skolene.

Vår pedagogiske virksomhet

Planlegging

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke å handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven rammeplanen.

Dokumentasjon

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Vurdering

Det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen (Kunnskapsdepartementet, 2017).

I Vatnekrossen Barnehage vet vi at alle kan, og at vi bidrar med ulike ting. Årsplanen for barnehagen er blant annet med på å danne grunnlaget for det pedagogiske arbeidet, i tillegg bidrar de som til enhver tid er del av det enkelte team med hva vi skal arbeide med i den kommende perioden. Det som barn eller voksne er spesielt opptatt av kan danne grunnlaget for tema for en periode. Vi detaljplanlegger to måneder om gangen; en periodeplan som både er et arbeidsdokument for personalet og som info til foreldre / foresatt. Vi bruker et MI-skjema der læringspotensialet og aktiviteter innen hvert fagområde blir beskrevet. I etterkant av hver periode evaluerer vi og planlegger for ny periode.

Alle barn har sin egen Min bok der vi legger inn billed- og tekst-dokumentasjoner kategorisert i forhold til de ulike klokskapene. Barna kan få låne med seg Min bok hjem, og får Min bok når de slutter i barnehagen.

Alle i personalet deltar både i planlegging, gjennomføring, evaluering og dokumentasjon.

Våre arbeidsmåter

Barnehagen benytter ulike arbeidsmåter for å ivareta enkeltbarn, barnegruppe og lokalmiljø.

Mangesidig intelligenser – MI

Vatnekrossen bruker hjerneforskeren Howard Gardner sine teorier om mangesidig intelligenser - MI - som bakgrunn for vår arbeidsmetode. Gjennom å bruke denne arbeidsmetoden får barn allsidige og tilrettelagte erfaringer innenfor alle fagområdene.

Howard Gardner sier at vi alle er kloke, men på hver vår måte. Dette er utgangspunktet for hvordan vi tenker i Vatnekrossen Barnehage. Ved å fokusere på det positive, og på den enkeltes styrke, vil vi også kunne styrke de mindre sterke sidene. Howard Gardner mener det er 8 ulike måter å være klok på:

Selvklok:	Barn som er selvkloke liker å sette seg mål, drømme, planlegge og fordype seg. De er kloke på egne ønsker og behov, og gir uttrykk for disse overfor andre.
Menneskeklok:	Barn som er menneskekloke liker å prøve seg selv og sine ideer i forhold til andre, ha venner og inngå i sosiale fellesskap på en hensiktsmessig måte.
Ordklok:	Barn som er ordkloke liker å snakke, lese, skrive, fortelle og høre historier, leke med ord og diskutere.
Naturklok:	Barn som er naturkloke liker å ordne og klassifisere verden rundt seg, finne mønster og sammenhenger, og de liker dyr og planter. De viser forståelse for at mennesker, planter og dyr virker på hverandre, og at vi har et ansvar for å ivareta det som er rundt oss.
Tallklok:	Barn som er tallkloke liker å regne, eksperimentere, stille spørsmål, løse oppgaver og undersøke.
Kroppsklok:	Barn som er kroppskloke liker å bevege seg, bygge, gestikulere, danse og berøre ting.
Musikk-klok:	Barn som er musikk-kloke liker å synge, plystre, tromme med hender og føtter, spille på instrument og lytte til musikk.
Billedklok:	Barn som er billedkloke liker å utforme ting, tegne, male, visualisere, dagdrømme, skrible og bygge.

Barna og de voksne i barnehagen skal få utfordringer og muligheter til å utvikle seg i en positiv retning. Ved å tenke at vi er forskjellige og har våre unike talenter, sterke og mindre sterke sider, vil denne teorien hjelpe oss til å gi et mangfoldig og godt barnehagetilbud med progresjon som er tilpasset det enkelte barn. Alle kan!

Gjennom å bruke MI som arbeidsmetode skaper vi variasjon i de erfaringene barna får i løpet av barnehagelivet, og vi sørger for at det er en progresjon i de aktivitetene, leken og erfaringene barna

får. Dette ivaretar krav fra Rammeplanen, og enda viktigere er det å gi det enkelte barn opplevelse av mestring og nødvendig kompetanse for livsmestring. Vi er avhengig av voksen som vil og kan for å ivareta dette, og vi har et personale med ulik bakgrunn, interesser og kvaliteter som gjør det. Vi er stolte over det vi får til og viser dette gjerne til andre.

Gjennom årene barna går i barnehagen får de gjennom arbeidet med MI er variert tilbud og erfaringer som kan berike og utvikle potensialet til det enkelte barn, og gjerne gi dem erfaringer om interesser og kvaliteter de ikke visste de hadde. I MI-samtale med foreldre hvert år drøfter vi læringspotensialet for barnet innenfor hver klokskap, og hvordan vi både i barnehagen og hjemme kan styrke barnet.

Vi skal gi barn erfaringer med bruk av ulike hjelpemiddel og at det kan være nyttig i en læreprosess. Barnehagen har ulike digitale hjelpemiddel tilgjengelig for barn og voksne. Dette inngår som en naturlig del av barns utforskning og læring.

Vi er fremdeles i startgropen med å bruke Hjerteprogrammet som metode for å arbeide med å styrke barns kompetanse rundt det å være selvklok og menneskeklok.

Rammeplanens 7 fagområder = Læringsverkstedets 5 fagtema

Rammeplanen gir føringer for et helhetlig arbeid som skal sikre alle barn gode utviklingsmuligheter og trivsel. Barnehagens pedagogiske tilbud skal romme innhold fra rammeplanens syv fagområder.

Vi arbeider systematisk og kontinuerlig med alle rammeplanens fagområder. Læringsverkstedet har valgt å fortolke og sette rammeplanens syv fagområder sammen til fem fagtemaer. Det bidrar til god organisering og progresjon i vårt pedagogiske arbeid. Hvert fagtema har et eget ikon som går igjen i materiell som barnehagen bruker i sitt arbeid. Rammeplanens fagområde *Kropp, bevegelse, mat og helse* er en del av selve kjernen i vårt pedagogiske konsept og inngår i alle fagtemaene i løpet av uka.

Hjerteprogrammet er utviklet av Læringsverkstedet som et verktøy for barnehagens arbeid med sosial kompetanse innen kategoriene JEG, DU og VI. Hjerteprogrammet er for oss formålsparagrafen i praksis. Det dekker rammeplanens fagområde Etikk, religion og filosofi, samt elementer i rammeplanens fagområde Nærmiljø og samfunn, Kropp, bevegelse, mat og helse. Gjennom Hjerteprogrammet dannes et godt grunnlag for livsmestring og barna rustes for å tåle livet.

Språk dekker rammeplanens fagområde Kommunikasjon, språk og tekst og inneholder alle elementer som sikrer at barnehagen arbeider med et godt språkmiljø og språkutvikling for alle barn. Fagtemaet Språk inngår som en naturlig del i alt av barnehagens arbeid og hverdagsaktiviteter

Mattelek rommer innholdet i rammeplanens fagområde Antall, rom og form. Barnehagens arbeid med fagtemaet Mattelek lar barn leke og erfare matematikk på en variert måte og som gir en begynnende matematisk forståelse.

Kreativitet favner barnehagens arbeid med rammeplanens fagområde Kunst, kultur og kreativitet. Kreativitet et viktig fagtema og inngår i store deler av vårt pedagogiske arbeid.

Natur dekker rammeplanens fagområder Natur, miljø og teknologi, samt nærmiljø og samfunn. Rammeplanens fagområde Kropp, bevegelse, mat og helse er også del av fagtemaet Natur. Barna får erfaringer og opplevelser med ulike sider av fagtemaet.

Eksempel på MI-skjema som vil bli brukt i periodeplanene. Skjema viser både Læringsvenner, fagområdene, fagtema og de ulike klokskapene, hvilke læringspotensial vi skal jobbe med og hvilke aktiviteter vi skal ha som er tilpasset dette

Prosjekt		Tema: Språk og dialekter	
Klokskap	Metode	Læringspotensial	Aktivitet
Fagområder i Rammeplanen			
Selv- og Menneskeklok		Lære om ulike typer språk. Få kjennskap til mitt språk og min dialekt, hva er likt og hva er forskjellig? Samarbeide og lytte til andre sine ord. Å inkludere alle barn i leken og si positive ting til hverandre. Se gleden i at flere deltar i samme lek. Bruke kreativiteten til å se at det er positivt med flere som er med.	Ordleker. Samlinger om språk. Hermelek med ord. Selvinitiert lek.
Etikk, religion og filosofi.			
			
Ordklok		Opplive historier med gjenkjennelse, klare å skape fortellinger av kreative tanker. Kunne skape indre bilder og finne roen i det.	Lese bøker. Lytte til andre språk. Fortellinger om Rime-Rolf.
Kommunikasjon, språk og tekst			
			
Naturklok og Kroppsklok		Bruke naturen som en plass for ro og positive inntrykk. Kunne oppleve stillhet og lytte til lyder i naturen og andre seg over fenomener en opplever. Kjenne hvordan kroppen «oppfører» seg i ulike bevegelsesmønstre.	Turer i skogen sammen med Ute-Mons. Lek ute og turer i skogen.
Kropp, bevegelse, helse og mat.			
Nærmiljø og samfunn			
			
Tallklok		Se og oppdage former med synssansen og den taktile sans.	Lek ute og turer i skogen.
Natur, miljø og teknologi			
Antall, rom og form			
			
Billedklok og Musikk-klok		Bruke musikken som et middel for å kjenne på ulike følelser og lære nye ord som uttrykker disse. Bli kjent med musikk fra ulike land. Lære om ulike «fantasier» og bruke kreative uttrykksmåter for å lære mer om dette. Lære om kreativitet sammen med Farge-Paletta.	Sang og musikk i samling og i lek. Aktiviteter i kroken til Farge-Paletta.
			

Et godt måltid

Rammeplanens fagområde **Kropp, bevegelse, mat og helse** er en del av selve stammen i vårt pedagogiske konsept og inngår derfor i alle våre fem fagtema.

Læringsverkstedets barnehager skal være en arena hvor barn får oppleve matglede og matkultur.

Vi har i samarbeid med Ryfylkekokken Frode Selvaag og Arne Brimi utviklet «Et godt måltid». Gjennom «Et godt måltid» har vi også fokus på et sunt og variert kosthold, norsk kulturtradisjon og en hyggelig atmosfære. Barna er aktive deltakere i hele prosessen med planlegging, tilberedning av maten, gjennomføring av selve måltidet og opprydding etterpå. Måltidet for oss handler om mer enn bare å spise. Måltidet er en arena for fellesskap og samspill, mestring, gode opplevelser og samtaler. Dette er en del av barnets dannelsesprosess og bidrar til utvikling av barnets sosiale kompetanse.

I Vatnekrossen Barnehage serveres alle måltider i barnehagen. Vi har grøt og frokostblanding til frokost to dag i uken, de øvrige dagene serveres det brødmåltid. Vi har et variert utvalg pålegg. Til lunsj har vi brødmåltid, og en dag annen hver uke har vi varmmat. Vi har en egen varmmatmeny som gjør at barna får nye smaksopplevelse og det blir gjentakelse i det som serveres slik at barna kan bli vant med nye smaker.

Vatnekrossen Barnehage har dette barnehageåret inngått et samarbeid med Sandnes andelslandbruk. Gården ligger i gangavstand fra barnehagen slik at barn kan delta i henting av grønnsaker. Gjennom andelslaget skal vi gjennomføre 6 dugnadstimer per år, og det vil i hovedsak barna i skolegruppen som får oppgaver knyttet til blant annet steinhenting. Samarbeidet kan skape forståelse for barna om «Fra jord til bord». Vi vil selvsagt bruke de grønnsakene vi høster både til de faste varmmåltidene og til spontant å lage mat.

Barna er med på tilberedning av alle måltider, og dersom vi har en varmretter der barn i liten grad kan bidra, bytter vi til mer hensiktsmessige retter. Vi bruker tilberedning av mat som en del av det pedagogiske arbeidet og knytter dette opp mot flere fagområder og klokskaper.

Rammen rundt måltidet er like viktig som det vi spiser, og alle rundt bordet bidrar til stemningen. Det vil være matretter og smaker som enkelte barn ikke liker, og for oss er måten barna forholder seg til dette en viktig del av den sosiale utvikling. Vi skal vise respekt for og takknemlighet til de som har laget mat til oss – uavhengig av hva det. Vi skal i utgangspunktet smake på det som serveres, og vi spiser det vi liker uten å «nedsnakke» den øvrige maten.

Noen, både barn og voksne, har matpreferanse utover det vi serverer. Dette kan være knyttet til allergi og intoleranser, eller knyttet til religion eller annen preferanse. Barnehagen tilrettelegger for de preferanse som barn og voksne har og tilbyr alternativer.

Tilrettelegging

Tilrettelegging av det allmenpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud.

Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Sandnes kommune har ulike støttetjenester knyttet til barnehagene, som blant annet Pedagogisk Psykologisk tjeneste, Barne- og familieenheten, Senter og flerspråklige barn og unge, Helsestasjoner, Barne- og ungdomspsykiatri (BUP) samt skoler inkludert SFO. Vatnekrossen Barnehage søker ved behov veiledning og / eller støtte i de ulike instansene. Dette er i hovedsak i samarbeid med foreldre/ foresatte. Barnehagen deltar i ulike samarbeidsmøter og kurs sammen med støttetjenestene som blant annet har til hensikt å styrke samarbeidet knyttet til barna i Sandnes kommune.

Bakgrunnsdokumenter

Lov og forskrifter

- Lov om barnehager (barnehageloven) (2018)
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)

Læringsverkstedets dokumenter

- Verdiplattform
- Veilederen «Vår pedagogikk»
- Handlingsplan mot mobbing i barnehagen
- Virksomhetsplan

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

- Fra eldst til yngst, overgang barnehage-skolen (2008)

Veiledere fra Utdanningsdirektoratet

- Håndtering av kriser og sorg i barnehagen (2014)
- Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat (2013)
- Barns trivsel – voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen (2012)

Lenker til aktuelle hjemmesider

- [Læringsverkstedet](#)
- [Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)
- [Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)
- [PBL - Private barnehagers landsforbund](#)